

Χριστουγέννων δαφνοστόλιστον εἰς τὸ κρεωπωλεῖον τοῦ μᾶστρου-Νάνου. Δύνασθε νὰ τὸν θαυμάσετε. Ὁ γλυκὺς πειρασμὸς τῆς λαίμαργίας θὰ καταλάβῃ τὰς ψυχὰς σας. Θὰ εἰσέλθετε εἰς τὸ κρεωπωλεῖον καὶ θ' ἀγοράσητε τὸ παχὺ κρέας του.

Φάγετέ τον, Ἀθηναῖοι, καὶ καλὴν ὀρεξίν! Ἐγὼ αὐτὸ τὸ ἔτος δὲν θὰ φάγω χοιρινὸν κρέας. Ἡ κραυγὴ τὴν ὁποίαν ἤκουσα μένει ἀκόμῃ εἰς τὴν μνήμην μου!

Β.

Η ΒΛΑΧΑ

Παιδικὴ ἀνάμνησις.

Ἀφ' ὅλας τὰς ἐσπέρας, ἡ ὥραιότερά ἦτο ἐκείνη, καθ' ἣν δὲν ἤμην ὑποχρεωμένος νὰ μελετήσω.

Τόρᾳ οἱ ὀκνηροὶ καὶ ἀμελεῖς παῖδες πρέπει νὰ ἐννοήσωσιν, ὅτι ἡ ἐσπέρα αὕτη μοὶ ἐφαίνετο ὡραία, διασκεδαστική, διότι καθ' ὅλας τὰς ἄλλας ἡ κεφαλὴ μου ἐβαρύνετο κεκλιμένη ἐπὶ τοῦ ἀντιπαθητικοῦ βιβλίου, ὅπερ συνήθως ἐκαλεῖτο *Γραμματική*.

Ἀληθῶς, τί φοβερὰ κόλασις ἦτο ἐκείνη! Νὰ ἐκστηθίζῃ τις κανόνες, τοὺς ὁποίους δὲν ἐνόει!

Καὶ ὅμως ἐπὶ τῇ βράσει τῶν κανόνων ἐκείνων σήμερον γράφομεν, ἔστω καὶ διηγήματα.

Τὸ ἀληθές εἶναι, ὅτι ἀρεσκομένα νὰ κατηγορωμένον πᾶν ὅ,τι μᾶς ἐνοχλεῖ, ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἡμεῖς δὲν παύομεν.

Ἐν τούτοις ἐπὶ τὸ προκείμενον.

Τὴν ἐσπέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν ὤφειλον ν' ἀνοίξω βιβλίον, ἤμην τὸ εὐτυχέστερον παιδίον.

Ἐπ' ἡδῶν, ἐγέλων, ἐφλυάρουν, ἔτρεχον, ἐξαγρύπνων, ἔτρωγον μετὰ περισσοτέρας ὀρέξεως ἢν θέλετε, ἤμην εὐθυμὸς, ἀστείος, ὡραιότερος, δύναμαι νὰ σᾶς εἴπω, διότι ἐπὶ τοῦ προσώπου μου ἐπεχέετο μίᾳ ἀνέκφραστος χαρὰ, ἡδύτης... τῆς ὀκνηρίας, τῆς ἐλευθερίας μᾶλλον.

Παρετηρήσατε ποτὲ πτηνὸν νὰ φεύγῃ ἀπὸ τὸν κλωβὸν του; Εἶδατε πόσον ταχέως πετᾷ; μὲ ποῖαν δύναμιν τινάσκει τὰς μικρὰς πτέρυγας του; Οὕτω καὶ ἐγὼ ἡσθάνομην πτέρυγας εἰς τοὺς πόδας, χαρὰν εἰς τὸ στήθος, ἐλευθερίαν εἰς τὴν διάνοιαν.

Ἐπείτων, τῇ ἀληθείᾳ, καὶ παρεκάλουν τὸν Θεὸν νὰ καταστήσῃ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἀτελεύτητον.

Ἀλλὰ καὶ ἐκείνη παρήρχετο ταχύτερον μάλιστα, ὥς πᾶσα εὐτυχὴς στιγμή.

Μία τῶν τοιούτων ἦτο καὶ ἡ ἐσπέρα τῶν Χριστουγέννων, καθ' ἣν ἡμεῖς οἱ Λευκάδιοι *παρτρεύομαι τὴ γωνιά καὶ κόπτομε τὸ σταυρόν*.

Ὡς ἐν ὄνειρῳ τόρᾳ ἀνακλῶ τὸν ἐνθουσιασμόν, ὅφ' οὐ κατειχόμεν καθ' ἣν στιγμήν ἐβλεπον τὸν πατέρα μου μετὰ χαρᾶς περιμένοντα τὰ δύο χονδρὰ καὶ ἑτερογενῆ ξύλα, ἅτινα ἔπρεπε νὰ τεθῶσιν ἐπὶ τῆς ἐστίας.

— Ἐ, Στάθη, ταῦρες; ἐφώναξεν εἰς τινὰ γέροντα χωρικόν.

— Ἐδῶ, ἀφέντη, νὰ ἡ ἐλῆξ, ἀπεκρίνατο ἐκεῖνος νὰ κ' ὁ κέντρος.

Καὶ ὁ εὐσταλὴς γέρον τὰ ἀνεβίβαζε χαρούμενος ἐκ τοῦ κατωγείου, τὰ ἐναπέθετεν ἐπὶ τῆς γωνίας ἐπιπροσθέτων λεπτὰ φρύγανα, ὅπως εὐκολώτερον ἀνάψῃ τὴν χειμερινὴν πυράν.

Τὶ φοβερόν νευρικὸν μὲ κατελάμβανεν, ἀλλὰ καὶ τί ἀνυπομονησία μέχρις οὐ τελειώσωμεν τὴν οἰκογενειακὴν ταύτην τελετήν!

Περὶ τὴν ὀγδύην ὥραν, ἡ τράπεζα ἦτο ἐτοιμὴ λιτή, λιτωτάτη κατὰ τὴν εὐσεβῆ ταύτην ἐσπέραν. Ὀλίγα μόνον καρυκεύματα ἀπετέλουν τὸ ὄλον, διότι ὁ Σταυρὸς ἐθεωρεῖτο τὸ κυριωδέστερον φαγητὸν τῆς ἐσπέρας ταύτης.

Ὁ Σταυρὸς ὁ περιέχων καρύδια, ἀμύγδαλα, σταφίδας καὶ κᾶτι πλέον... κᾶτι πολυτιμότερον... ἐν ἀργυροῦν νόμισμα, τίς οἶδεν εἰς ποῖαν γωνίαν κεκρυμμένον!

Ἀλλ' ἡμεῖς, τὰ παιδία, περιμένομεν κᾶτι περισσότερον ἀκόμῃ καὶ ἀπὸ τὸν Σταυρόν, διότι ἦτο ὅλον ἰδικόν μας... κᾶτι τὸ ὁποῖον δὲν μαρτυρῶ εἰς τὸν ἀναγνώστην.

Ἡ καλή μου θεία τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἤρχετο ἐνωρίτερον. Ἐγὼ ἔτρεχα εἰς τὴν κλίμακκα διὰ νὰ τὴν συναντήσω καὶ τὴν ἀσπασθῶ, ἀφοῦ μάλιστα εἶχον λόγους νὰ περιμένω γενναῖον φιλοδώρημα.

Τέλος, ἀφοῦ ἡ οἰκογενειακὴ συναναστροφή ἦτο πλήρης,

— Ἐ, λέγει ὁ πατὴρ μου, ἄς *παρτρέψωμε τὴ γωνιά*.

Καὶ πάντες μεταβάλλαντες εἰς τὸ μαγευρεῖον παρῆσθημεν μάρτυρες τοῦ παραδόξου γάμου, ὃν ἐτέλεσεν ὁ πατὴρ μου ὡς οἰκοδεσπότης, χύσας οἶνον καὶ ἔλαιον ἐπὶ τῶν δύο ξύλων καὶ εὐχηθεῖς ἡμῖν ζῶν καὶ ὑγείαν.

Ἀχ! μᾶς ἤρχετο πᾶν ὅ,τι ἐκεῖνος ἐπέπρωτο προώρως νὰ ἀπολέσῃ!

Ἀκολουθῶς ἐκόψαμεν τὸν Σταυρόν ἐπὶ τῆς τραπέζης, στηρίζαντες αὐτὸν ἐπὶ φιάλης πλήρους οἴνου.

Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἤμην ὁ εὐτυχέστερος πάντων εἶχον εὔρει τὸ ἀργυροῦν νόμισμα ἐντὸς τοῦ τεμαχίου μου καὶ ἐπὶ τοσοῦτον μᾶλλον ἠὲ χαριστήθη, διότι ἐπεθύμουν νὰ ἀγοράσω ἓνα ραβδί, τὸ ὁποῖον πράγματι τὴν ἄλλην ἡμέραν πρῶτῃ - πρῶτῃ ἠγόρασα.

Ἀλλὰ... ἐγενόμην λήσμων ὁ φίλος ἀναγνώστης περιμένει τὴν *βλάβαν*, ἢν δὲν ἀμφισβᾷ ὅτι φαντάζεται ὁμοίαν, ὡς τὴν *δημορφήν καὶ περεμμένην βλάβαν*, τοῦ δημοτικοῦ ἄσματος.

Πλὴν ἡ ἰδική μου *βλάβαν* δὲν εἶναι οὔτε παχεῖα, οὔτε λιγνὴ χωρική νεᾶνις. Δὲν ἔχει ὀφθαλμοὺς γοργοὺς καὶ ἀναμμένους, δὲν ἔχει χεῖλην κόκκιναν, οὔτε σῶμα εὐλύγιστον, ὡς λέγουσι. Δύο μόνον ἔχει, ἐξ ὧν φαντάζεται τις, μορφήν γυναικεῖαν καὶ γεῦσιν εὐάρεστον.

Ἐπὶ πόσας νύκτας ὄνειρευόμην μετὰ παλμῶν τὴν καλὴν μου *βλάβαν*!

Ποτὲ ἐραστοῦ στήθος δὲν ἐκτύπησε ζωηρότερον καὶ τὴν ἡγάπων πιστῶς, ὡς καὶ ἐκείνη ἦτο πάντοτε εἰς ἐμὲ πιστὴ καὶ ἀποκλειστικῶς ἀνῆκεν εἰς ἐμὲ.

Ἡ ποθητὴ τέλος στιγμή ἐπλησίαζε καθ' ἣν ἐμελλον νὰ σφίξω εἰς χεῖράς μου τὴν *βλασερὴν βλάβαν*.

Τὸ δεῖπνον τῆς ἐσπέρας ἐκείνης τῶν Χριστουγέννων εἶχε τελειώσει καὶ ἡ καλὴ μου θεία, κατὰ τὸ συνήθες, εὐχομένη εἰς ἐμὲ νὰ *ζήσω ὅαν τὰ ψηλὰ βουνά*, μοὶ προσέφερε τὴν πολυπόθητον... *βλάβαν*...

Ἦδη, εἶναι καιρὸς νὰ μάθῃ ὁ ἀναγνώστης, ὅτι αὕτη δὲν ἦτο τίποτε ἄλλο ἢ σκεῦασμα ἐκ ζύμης τῶν Χριστουγέννων, ἔχων μορφήν γυναικεῖαν καὶ παραδόξως καλούμενον *βλάβαν*, τὸ ὁποῖον οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι προσφέρουσιν εἰς τοὺς μικροὺς παῖδας ἐκάστης φίλης οἰκογενείας.

ΝΙΚΟΛ. ΙΩ. ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΣ

—:—

ΝΥΞ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

EN ENETIA.

[Κατὰ μετάφρασιν I. M. Δ.].

Κατὰ τὴν νύκτα τῶν Χριστουγέννων τοῦ 1783, ἦτοι πρὸ ἐνὸς αἰῶνος ἀκριβῶς, Δόγης τῆς γαληνοτάτης Ἑνετικῆς δημοκρατίας, ἦτο ὁ σοφὸς Ἑλληνιστὴς Παῦλος Ρενιέρης.

Ἡ μαγευτικὴ πόλις, ἡ ἐπὶ ὀγδοήκοντα νήσων ἐξαπλωμένη, ἐπεδείκνυε πανταχόθεν τὴν λαμπράν ἐκ μαρμάρου περιβολὴν τῆς εἰς ἐκάστην δ' αὐτῆς πτυχήν, ἔλαμπον ὡς λίθοι πολυτίμοι, τὰ κανόλια τῶν ἐκκλησιῶν, τῶν ἐξωστῶν οἱ φανοὶ καὶ τῶν ἀγιαστηρίων τὰ κατὰφωτα δελώματα.

Αἱ μελαναὶ γόνδολοι — ἀμυδρῶς φωτισόμεναι — διεσταυροῦντο, κυδερνώμεναι ὑπὸ λεμβούχων φερόντων σκοῦφον ἐρυθρόν, λευκὸν ὀποκάμισον καὶ ζώνην ῥοδόχρουν. Αἱ εὐσεβεῖς κυρταὶ μετέβαινον σιγῶσαι ἓνα γονυπετήσωσιν ἐν τοῖς ναοῖς καὶ ἐκλιπαρήσωσι τὸν νεογέννητον Ἰησοῦν. Αἱ τρελλαὶ, συγκροτούσαι τὰς ἐκκρήξεις τοῦ γέλωτος — διαφερόντως κάποτε εἰς τόνους ἄσματος ἤδε, αἱ τρελλαὶ, ἐπείτων ὅπου μυστηριώδης ἐορτὴ.

Τινὲς τούτων, ἀπειθίζοντο πρὸ τῆς παραθαλάσσιου πόλης πλουσίου μεγάρου, ἀπαστρέπτοντες ἐκ τῶν φωτῶν. Ἦτο ἡ μεγάλῃ λέσχῃ τῶν τυχερῶν παιγνιδίων. Τὰ πλήθῃ εἰσέρχοντο καὶ ἀνεμυγνύοντο κυρτωδῶς ἐν μεγάλῃ ἀπέραντῃ αἰθούρῃ. Ἐκεῖ 80 τράπεζαι ἦσαν ἐστρωμέναι, ἐκάστης δὲ τούτων προήδρευε προσωποδόφος φέρων ἐσθίαν ἄρωτος, εὐγενὴς ἐγγεγραμμένος ἐν τῇ Χρυσῇ βίβλῳ τῆς δημοκρατίας. Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν τοῦ 18^{ου} αἰῶνος, ὅποτε ἡ Ἑνετία διαφθαρείσα εἶχε καταστῆ παίκτρια φρενολήπτης καὶ διουθενίας δι' αὐτοῦς, οἱ πατρίκοι τῆς, οὐκ ὀφείοντο τὰ κυδετήρια δι' αὐτοῦς, ἢ καὶ διὰ λογαριασμόν τῶν Ἑβραίων τραπεζίτων ἐπὶ μισθῷ ἡμερησίῳ ἢ ἡμισίῳ.

Περὶ τὰς τράπεζας ταύτας συνωθούντο κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, αἱ ξανταὶ τῆς ἡδονῆς κόραι μὲ τὰς ἐκτετραχλισμένας ἐσθίτας τῶν, καὶ τῶν μεγάλων οἰκογενειῶν οἱ ἀπόγονοι, κεκαλυμμένοι διὰ δομίνου μελανοῦ μετὰ περιωμίου καὶ φέροντες ὑπὸ τὸν μικρὸν τρίχωρον πῖλον τῶν τὴν πατροπαράδοτον προσωπίδα, τὴν ἔχουσιν μορφήν λευκοῦ λύκου.

Ἦτο συνέδριον ἐκεῖ φαντασματικὸν καὶ παρὰδοξον προυξένον ἐντύπωσιν τὰ ἐκ χαρτίου σιωπηλὰ καὶ ἀκίνητα ἐκείνα πρόσωπα, μὲ τὴν μεγάλην τῶν βῆνα καὶ τὴν ἐξέχουσιν ἄνω σιαγόνα, ἥτις ἐφαίνετο ὁρανοῦσαν τὴν ἐκ πολυπύχου τεμαχίου ὀλοσπρικοῦ ἀπὸ τῶν ὧτων κατερχομένην μελανὴν γενειάδα.

Ἐν τῷ καταγυγίῳ τούτῳ τοῦ συμφοῦ καὶ τῆς χρυσουμανίας ἡκούοντο ἐναλλὰξ, ψιθυροὶ ὡσεὶ φιλημάτων κλεπτομένων, βραχνὸς τις γέλως, στεναγμοὶ ἀγωνίας, ἀναφυῆσαι ὀργῆς, τὰ βραδεία βήματα τῶν εἰσερχομένων ἢ ὁ τρομώδης κρότος τῶν ὑποδημάτων ἄλλου τινος βιαίως ἀπομακρυνομένου. Ἰδίως ὅμως διεκρίνετο ὁ ψόφος τῶν κύβων ἀναστρεφόμενων ἢ κυλιόμενων ἐπὶ τοῦ μαρμαρίου. Πανταχοῦ δὲ μεταλλικὸς ἤχος ἀργυρῶν δουκῶν καὶ σκούδων Ἑνετικῶν.

Τῆς περιφανεστῆς τραπεζῆς προήδρευεν ὡς ἀρ-

